

**Załącznik nr 11
do Regulaminu konkursu nr RPMP.09.03.00-IP.01-12-012/16**

**Ogólne wymagania dotyczące monitorowania wskaźników
w projekcie**

Wskaźniki są głównym narzędziem służącym monitorowaniu postępu w realizacji założonych działań i celów projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu **wskaźniki produktu** oraz **wskaźniki rezultatu**. Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu (w przypadku wskaźników rezultatu) lub przewidziane w nim działania (wskaźniki produktu) zostały zrealizowane, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany we wniosku o dofinansowanie projektu problem dotyczący grupy docelowej został rozwiązany lub złagodzony, a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny ponadto umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu. Wskaźniki powinny w **sposób precyzyjny i mierzalny** umożliwić weryfikację stopnia realizacji tego celu.

Wskaźniki produktu – dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem i są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu. Co do zasady, wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

Wskaźniki rezultatu – dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekt zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najściślej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego priorytetu inwestycyjnego. Oznacza to, że wskaźnik rezultatu obrazuje efekt wsparcia udzielonego danej osobie lub podmiotowi i nie obejmuje efektów dotyczących grupy uczestników lub podmiotów, która nie otrzymała wsparcia.

Wyróżnia się następujące wskaźniki rezultatu:

- **wskaźniki rezultatu bezpośredniego** – są bezpośrednim efektem dofinansowanego projektu, odnoszą się do sytuacji uczestników projektu bezpośrednio po zakończeniu wsparcia, tj. w przypadku osób lub podmiotów – po zakończeniu ich udziału w projekcie (mierzone są do 4 tygodni od zakończenia udziału przez uczestnika w projekcie);
- **wskaźniki rezultatu długoterminowego** – dotyczą efektów wsparcia osiągniętych w dłuższym okresie od zakończenia wsparcia, odnoszą się do sytuacji uczestników po upływie co najmniej 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie.

Z uwagi na moment pomiaru, Projektodawca określa w treści wniosku o dofinansowanie projektu **wskaźniki produktu** oraz **wskaźniki rezultatu bezpośredniego**.

Wskaźniki **rezultatu długoterminowego** wykazywane są na podstawie badań ewaluacyjnych/analiz realizowanych na reprezentatywnej próbie uczestników projektu. Wskaźniki rezultatu długoterminowego monitorowane są przez IZ. W przypadku Działania 9.3 monitorowany będzie **wskaźnik rezultatu długoterminowego: Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych**.

Zarówno wskaźniki produktu, jak i wskaźniki rezultatu podzielone są na **wskaźniki kluczowe** oraz **wskaźniki specyficzne dla programu** i **wskaźniki specyficzne dla projektu**. Wskaźniki te uwzględnia się w następujących częściach wniosku o dofinansowanie projektu:

E.3 Wskaźniki kluczowe realizacji projektu

E.3.1 Wskaźniki produktu – kluczowe

E.3.2 Wskaźniki rezultatu – kluczowe

E.4 Wskaźniki specyficzne dla programu

E.4.1 Wskaźniki produktu - specyficzne dla programu

E.4.2 Wskaźniki rezultatu - specyficzne dla programu

E.5 Wskaźniki specyficzne dla projektu

E.5.1 Wskaźniki produktu - specyficzne dla projektu

E.5.2 Wskaźniki rezultatu - specyficzne dla projektu

W celu zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji na temat efektów wsparcia na poziomie projektu, Beneficjent **wybiera i monitoruje wszystkie wskaźniki ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK)¹ adekwatne do zakresu i celu realizowanego projektu.**

Wymogiem minimalnym w tym zakresie, niezbędnym do zapisania wniosku w systemie informatycznym jest uwzględnienie we wniosku o dofinansowanie projektu co najmniej jednego wskaźnika z WLWK odpowiadającego działaniom zaplanowanym w ramach projektu.

Definicje wskaźników oraz szczegółowy sposób pomiaru zostały opisane w *Załączniku nr 6 do Regulaminu konkursu.*

E.3 Wskaźniki kluczowe realizacji projektu

Beneficjent realizując projekt w ramach niniejszego konkursu **zobowiązany jest do wskazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie monitorowania w trakcie realizacji projektu wszystkich adekwatnych do planowanych w projekcie działań wskaźników kluczowych produktu oraz rezultatu bezpośredniego** – wybór dokonywany jest z listy rozwijalnej.

1. Wskaźniki produktu (E.3.1.):

- **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.**
- **Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem.**

Wśród **wskaźników produktu – kluczowych (punkt E.3)** występują także **wskaźniki horyzontalne**, odnoszące się do wpływu Umowy Partnerskiej 2014 – 2020 w kluczowych dla Komisji Europejskiej obszarach. Do wskaźników produktu horyzontalnych należy:

- **Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.**

2. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego (E.3.2):

- **Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).**

¹ Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych jest załącznikiem do *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.*

- Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.

E.4 Wskaźniki specyficzne dla programu

Wskaźniki specyficzne dla programu stanowią ewentualne dodatkowe wskaźniki uwzględniające specyfikę danego Programu Operacyjnego i są przypisane do konkretnego priorytetu inwestycyjnego.

W przypadku niniejszego konkursu wskaźniki specyficzne nie mają zastosowania, tym samym punkt E.4 należy pozostawić bez wypełnienia (należy usunąć pusty wiersz).

E.5 Wskaźniki specyficzne dla projektu

Oprócz wymienionych powyżej wskaźników, Wnioskodawca może też określić **własne wskaźniki pomiaru celu** (E.5) zgodnie ze specyfiką projektu (wskaźniki projektowe). Wskaźniki projektowe mogą zostać wykazywane jako **dodatkowe wskaźniki produktu** lub **dodatkowe wskaźniki rezultatu** (w zależności specyfiki wskaźnika). Wskaźniki te mają charakter monitoringowo-rozliczeniowy na poziomie projektu z uwagi na brak możliwości ich agregowania i porównywania pomiędzy projektami.

Beneficjent, który realizuje projekt wynikający z programu rewitalizacji, lub projekt o zasięgu horyzontalnym (nie zorientowany terytorialnie), a który został profilowany na obszary objęte programami rewitalizacji, **zobowiązany jest każdorazowo** do wyboru i określenia wartości docelowej następującego wskaźnika specyficznego dla projektu:

- **Udział projektu w odniesieniu do obszaru objętego programem rewitalizacji.**

Program rewitalizacji definiowany jest zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

Do momentu uruchomienia programów rewitalizacji, w sytuacji gdy gmina planuje realizację takiego programu, Beneficjent na etapie konstruowania wniosku o dofinansowanie może określić wartość docelową na poziomie zero, natomiast na etapie realizacji projektu powinien wykazać faktyczne wykonanie wskaźnika (już po uchwaleniu właściwego programu).

Wskaźniki wynikające z kryteriów wyboru projektów

Beneficjent, który realizuje projekt wybrany do dofinansowania w ramach niniejszego konkursu, w związku z koniecznością spełnienia obligatoryjnego kryterium wyboru projektów, **zobowiązany jest** do uwzględnienia i określenia wartości docelowej następujących **wskaźników efektywnościowych (specyficznych dla projektu)**:

W ramach kryterium ocenie podlega, czy projekt zakłada osiągnięcie wymienionych poniżej wskaźników efektywnościowych na **minimalnym średniorocznym poziomie**, który wynosi:

1. dla usług animacji lokalnej i usług rozwoju ekonomii społecznej:

- **liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej:**
 - Małopolska Zachodnia: 8
 - Krakowski Obszar Metropolitalny: 15
 - Subregion tarnowski: 10
 - Subregion sądecki: 11

- Subregion podhalański: 6
- **liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej:**
 - Małopolska Zachodnia: 15
 - Krakowski Obszar Metropolitarny: 28
 - Subregion tarnowski: 16
 - Subregion sądecki: 19
 - Subregion podhalański: 13
- **liczba miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego:**
 - Małopolska Zachodnia: 12
 - Krakowski Obszar Metropolitarny: 23
 - Subregion tarnowski: 14
 - Subregion sądecki: 17
 - Subregion podhalański: 9
- **liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności OWES:**
 - Małopolska Zachodnia: 4
 - Krakowski Obszar Metropolitarny: 7
 - Subregion tarnowski: 4
 - Subregion sądecki: 4
 - Subregion podhalański: 3

2. dla usług wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych:

- **liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OWES we wspartych przedsiębiorstwach społecznych:**
 - Małopolska Zachodnia: 4
 - Krakowski Obszar Metropolitarny: 8
 - Subregion tarnowski: 5
 - Subregion sądecki: 6
 - Subregion podhalański: 3
- **procent wzrostu obrotów przedsiębiorstw społecznych objętych wsparciem:**
 - Małopolska Zachodnia: 5%
 - Krakowski Obszar Metropolitarny: 5%
 - Subregion tarnowski: 5%

- Subregion sądecki: 5%
- Subregion podhalański: 5%.

Metodologia pomiaru wskaźników efektywnościowych

Lp.	Wskaźniki	Metodologia pomiaru
1.	Wskaźnik 1: liczba grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej	<p>Wskaźnik mierzy liczbę grup inicjatywnych, które w wyniku działalności OWES wypracowały konkretne założenia dotyczące utworzenia podmiotu ekonomii społecznej.</p> <p>Grupa inicjatywna to sformalizowana lub niesformalizowana grupa osób lub podmiotów, którą łączy wspólny cel: utworzenie podmiotu ekonomii społecznej i która dla realizacji tego celu podejmuje wspólne działania prowadzące do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej. Wypracowane założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej mogą mieć formę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowany lub złożony wniosek rejestracyjny PES, w rozumieniu <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>, • Utworzony (zarejestrowany) PES, • Przygotowany lub złożony biznesplan dotyczący utworzenia PES. <p>Wartość wskaźnika określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu (liczba inicjatyw podzielona przez liczbę lat realizacji projektu).</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie. Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik produktu.</p>
2.	Wskaźnik 2: liczba środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia mającego na celu rozwój ekonomii społecznej	<p>Wskaźnik mierzy liczbę środowisk, które w wyniku działalności OWES przystąpiły do wspólnej realizacji przedsięwzięcia.</p> <p>Środowisko to sformalizowana lub niesformalizowana grupa osób lub podmiotów pochodzących z lokalnej społeczności.</p> <p>Przedsięwzięcie to aktywność realizowana w sposób sformalizowany lub niesformalizowany, która podejmowana jest przez dane środowisko i ma na celu rozwój ekonomii społecznej.</p> <p>Wartość wskaźnika określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu (liczba środowisk podzielna przez liczbę lat realizacji projektu).</p> <p>Wskaźnik wskazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie. Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik produktu.</p>
3.	Wskaźnik 3: liczba	Wskaźnik mierzy liczbę miejsc pracy utworzonych w wyniku

	<p>miejsc pracy utworzonych w wyniku działalności OWES dla osób, wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego</p>	<p>działalności OWES <u>w nowoutworzonych przedsiębiorstwach społecznych.</u></p> <p>Za miejsca pracy uznaje się stanowisko pracy, zajmowane przez osobę wskazaną w definicji przedsiębiorstwa społecznego, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>, istniejące w przedsiębiorstwie społecznym nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy.</p> <p>Za początek istnienia miejsca pracy uznana jest data zatrudnienia pierwszej osoby (w rozumieniu Kodeksu Pracy, ustawy o spółdzielniach socjalnych, ustawy prawo spółdzielcze) na danym stanowisku z zastrzeżeniem, iż na danym stanowisku mogą zmieniać się osoby, ale muszą to być osoby, o których mowa w definicji przedsiębiorstwa społecznego zgodnie z definicją <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014 – 2020</i>.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne rozumiane jest zgodnie z definicją wskazaną w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014 – 2020</i>.</p> <p>Wskaźnik uwzględnia zarówno miejsca pracy utworzone w wyniku przyznania dotacji, jak i w wyniku realizacji usług wsparcia animacyjnych i inkubacyjnych.</p> <p>Wartość wskaźnika określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu (liczba miejsc pracy podzielna przez liczbę lat realizacji projektu).</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik rezultatu.</p>
4.	<p>Wskaźnik 4: liczba organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności OWES</p>	<p>Wskaźnik mierzy liczbę organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych w wyniku działalności i OWES.</p> <p>Mierzy liczbę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nowych organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą utworzonych dzięki wsparciu OWES • Istniejących organizacji pozarządowych, które dzięki wsparciu OWES uruchomiły działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą.

		<p>Organizacja pozarządowa rozumiana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Działalność pożytku publicznego rozumiana jest zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Działalność gospodarcza rozumiana jest zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.</p> <p>Wartość wskaźnika określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu (liczba ww. organizacji pozarządowych podzielna przez liczbę lat realizacji projektu).</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie. Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik rezultatu.</p>
5.	<p>Wskaźnik 5: liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty utworzonych w wyniku działalności OWES we wspartych przedsiębiorstwach społecznych</p>	<p>W odniesieniu do tego wskaźnika wykazywane są miejsca pracy, które powstały <u>w istniejących przedsiębiorstwach społecznych</u>.</p> <p>Za miejsce pracy uznaje się stanowisko pracy zajmowane przez osobę wskazaną w definicji przedsiębiorstwa społecznego, o której mowa w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i ERRR na lata 2014-2020</i> istnieje w przedsiębiorstwie społecznym nieprzerwanie przez co najmniej 12 miesięcy.</p> <p>Za początek istnienia miejsca pracy uznawana jest data zatrudnienia pierwszej osoby (w rozumieniu Kodeksu pracy, ustawy o spółdzielniach socjalnych, ustawy prawo spółdzielcze) na danym stanowisku z zastrzeżeniem, iż na danym stanowisku mogą zmieniać się osoby, ale muszą to być osoby, o których mowa w definicji przedsiębiorstwa społecznego zgodnie z definicją <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i ERRR na lata 2014-2020</i>.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne rozumiane jest zgodnie z definicją wskazaną w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i ERRR na lata 2014-2020</i>. Wskaźnik uwzględnia zarówno miejsca pracy utworzone w wyniku przyznania dotacji, jak i w wyniku realizacji usług wsparcia biznesowego.</p> <p>Wartość wskaźnik określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu (liczba miejsc pracy podzielona przez liczbę lat realizacji projektu).</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie.</p>

6.	Wskaźnik 6: procent wzrostu obrotów przedsiębiorstw społecznych objętych wsparciem	<p>Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik rezultatu.</p> <p>Wskaźnik mierzy o ile procent łącznie we wszystkich przedsiębiorstwach społecznych objętych wsparciem przez OWES wzrosły obroty. Obroty nie muszą wzrosnąć w każdym przedsiębiorstwie społecznym. Wzrost obrotów przedsiębiorstw społecznych musi być wykazany na poziomie całego OWES.</p> <p><u>Za obrót należy przyjąć sumę przychodów uzyskanych przez podmiot na poziomie ustalania wyniku na działalności gospodarczej – tzn. jest to suma przychodów ze sprzedaży netto, pozostałych przychodów operacyjnych oraz przychodów finansowych.</u> Pomiar następuje w oparciu o bilans lub inne dokumenty finansowo – księgowo poprzez porównanie bilansów lub innych dokumentów finansowo – księgowych za ostatni rok obrachunkowy poprzedzający udzielenie wsparcia w stosunku do bilansów lub innych dokumentów finansowo – księgowych za rok, w którym udzielono wsparcia. Pomiar możliwy jest także na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw społecznych na podstawie dokumentów księgowych.</p> <p>Wartość wzrostu obrotu jest liczona od łącznej wartości obrotów wszystkich przedsiębiorstw społecznych wspartych przez dany OWES w danym roku w odniesieniu do łącznej wartości obrotów wszystkich przedsiębiorstw społecznych wspartych w poprzednim roku.</p> <p>Przedsiębiorstwo społeczne rozumiane jest zgodnie z definicją wskazaną w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014 – 2020.</i></p> <p>Wartość wskaźnika określana jest jako średnioroczna dla okresu realizacji projektu.</p> <p>Wskaźnik wykazywany jest jako specyficzny dla projektu we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie. Wskaźnik wykazywany jest jako wskaźnik rezultatu.</p>
----	---	--

Dla każdego wybranego wskaźnika (punkty E.3 do E.5):

- **produktu** – należy określić **jednostkę pomiaru**, a następnie na podstawie przeprowadzonej analizy problemu wskazać **wartość docelową** (wyjątkiem są wskaźniki produktu horyzontalne, dla których wartość docelowa nie jest obligatoryjna, tzn. można wpisać wartość 0),
- **rezultatu** – należy określić **jednostkę pomiaru**, a następnie na podstawie przeprowadzonej analizy problemu wskazać **wartość bazową** i **wartość docelową**.

Wartość bazowa stanowi punkt wyjścia, określa sytuację danej grupy docelowej przed rozpoczęciem realizacji projektu oraz może służyć do oceny doświadczenia Beneficjenta

w realizacji podobnych przedsięwzięć. Wartość bazowa wskaźnika nie jest uwzględniana w jego wartości docelowej. W niektórych przypadkach wartość bazowa ma na celu również zdiagnozowanie sytuacji danej grupy docelowej przed realizacją projektu - określa, w zależności od przyjętego wskaźnika, stan ich wiedzy, czy skuteczność działań podejmowanych wobec nich przez Beneficjenta lub inne podmioty.

W sytuacji, gdy oszacowanie wartości bazowej nie jest możliwe, m.in. ze względu na brak dostępnych danych historycznych lub ich nieporównywalność, **wartość bazowa może wynosić zero.**

Wartość docelowa wskaźnika powinna odnosić się do projektu opisywanego we wniosku o dofinansowanie projektu i wskazywać zmianę, jaką Wnioskodawca chce dokonać dzięki realizacji projektu. Wartość docelowa jest wynikiem podjętych w projekcie działań, a jej osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie wskazanego celu projektu.

W odniesieniu do każdego wskaźnika wybranego we wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca przedstawia **sposób pomiaru**. Należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą poszczególne wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie **źródła danych** do pomiaru wskaźnika, **sposobu pomiaru**, a także **częstotliwości pomiaru wskaźnika**. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika oraz ewentualną konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań lub analiz. Określając źródło danych oraz metodę pomiaru należy mieć na uwadze definicje i sposoby pomiaru wskaźników określone w Załączniku nr 6 do *Regulaminu konkursu*. Opisując sposób pomiaru wskaźnika należy zawrzeć informacje dot. **częstotliwości pomiaru**, a **w przypadku wskaźników projektowych** (nie wybranych z listy rozwijanej) należy w tym miejscu **doprecyzować także definicję wskaźnika**, o ile jest to konieczne ze względu na stopień skomplikowania zjawiska, które wskaźnik będzie monitorował.

Monitorowanie postępu rzeczowego

Projektodawca zapewnia zgodność przyjętego sposobu monitorowania wskaźników w projekcie z zapisami **Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020**.

Warunkiem kwalifikowania uczestnika do projektu jest uzyskanie **wszystkich danych** wskazanych w **Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020** oraz w **Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020**, potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji, a także zobowiązanie osoby fizycznej otrzymującej wsparcie do przekazania informacji na temat jej sytuacji po opuszczeniu projektu.

Uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna bez względu na wiek lub podmiot bezpośrednio korzystający z interwencji EFS.

Bezpośrednie wsparcie uczestnika to wsparcie, na które zostały przeznaczone określone środki, świadczone na rzecz konkretnej osoby/podmiotu, prowadzące do uzyskania korzyści przez uczestnika.

Wsparciem bezpośrednim dla podmiotu jest np. wsparcie realizowane na rzecz jego funkcjonowania. Wsparciem bezpośrednim dla danego podmiotu nie jest przeszkolenie lub

inna forma wsparcia jego pracownika w sytuacji, gdy nie wynika to z potrzeb tej instytucji (np. pracownik zgłasza się na szkolenie z własnej inicjatywy).

Jako uczestników wykazuje się wyłącznie osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane niezbędne do określenia wspólnych wskaźników produktu, i dla których planowane jest poniesienie danego wydatku. Niezbędnymi danymi w przypadku osób fizycznych oraz wsparcia pracowników instytucji są dane dotyczące co najmniej **płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia, sytuacji gospodarstwa domowego**².

Bez określenia powyższych danych nie można wykazać danej osoby jako uczestnika projektu, a tym samym, powiązanych z nim wskaźników produktu i rezultatu.

W sytuacji, gdy uczestnik będący osobą fizyczną lub jego opiekun prawny nie udzieli informacji na temat **danych wrażliwych** (tj. osoby z niepełnosprawnościami, migranci, osoby obcego pochodzenia i mniejszości, osoby z innych grup w niekorzystnej sytuacji społecznej) istnieje możliwość wprowadzenia do systemów informatycznych danych uczestnika niekompletnych w ww. zakresie, pod warunkiem udokumentowana przez Beneficjenta, iż działania w celu zebrania przedmiotowych danych zostały podjęte.

Odmowa udzielenia przez uczestnika ww. **informacji wrażliwych nie jest podstawą do stwierdzenia niekwalifikowalności**, o ile Wnioskodawca nie kieruje wsparcia do grup **charakteryzujących się przedmiotowymi cechami** (np. do osób z niepełnosprawnościami).

Osób lub podmiotów niekorzystających z bezpośredniego wsparcia nie należy wykazywać jako uczestników.

Wnioskodawca odpowiada za prawidłowość danych wprowadzanych do systemu informatycznego e-RPO.

Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach projektu jest prowadzone przez Beneficjenta **na bieżąco, równoległe z analizą postępu finansowego**.

Wartości wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność służą monitorowaniu postępu rzeczowego w projekcie, niezależnie od poziomu finansowego rozliczenia projektu.

Dane na temat postępów w osiągnięciu wskaźników w ramach projektu wraz z opisem zidentyfikowanych trudności w realizacji wartości docelowych, a także podjętych działań zaradczych, **są raportowane w ramach systemu sprawozdawczości**.

Osiągnięte wartości wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność odnoszą się do stanu **rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych**, z uwzględnieniem stanu zaawansowania finansowego całego projektu oraz poziomu jego finansowego rozliczenia.

Beneficjent odpowiada za **aktualność, kompletność i jakość** przekazywanych danych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego. Beneficjent zapewnia, iż dane te są **zgodne z dokumentami źródłowymi**.

Beneficjent jest zobowiązany do **udostępniania informacji o odbiorcach wsparcia realizowanego w projekcie**, a także wszelkich danych związanych z jego realizacją. Na etapie wdrażania projektu Instytucja Pośrednicząca może zwrócić się do Beneficjenta z prośbą o przedstawienie danych dotyczących realizacji projektu i jego uczestników, dodatkowych w stosunku do informacji zawartych w systemie informatycznym, w związku z zaistnieniem doraźnych potrzeb informacyjnych. W przypadku konieczności monitorowania długoterminowych wskaźników rezultatu, prośba o udostępnienie informacji o realizowanym

² Informacje dotyczące sytuacji gospodarstwa domowego odnoszą się do następujących wskaźników wspólnych: liczba osób żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie domowym bez osób pracujących, z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie; liczba osób żyjących w gospodarstwie składającym się z jednej osoby dorosłej i dzieci pozostających na utrzymaniu, objętych wsparciem w programie.

projekcie i jego uczestnikach może zostać skierowana do Beneficjenta także po zakończeniu realizacji projektu.

Szczegółowe informacje dot. monitorowania wskaźników zawarte są w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*.